

Davant el 9-N a Catalunya

Un posicionament per la unitat internacionalista del proletariat

“I com més decreixia el moviment d'alliberament, més esplendorosament floria el nacionalisme.”

STALIN

“Se'ns diu que Rússia es disgregarà en repúbliques aïllades, però no ho hem de témer. Per moltes que siguin les repúbliques independents no en tindrem por. L'important per nosaltres no és per on passa la frontera de l'Estat, sinó mantenir l'aliança dels treballadors de totes les nacions per lluitar contra la burgesia, qualsevol que sigui la nació a què pertanyi.”

LENIN

“A Rússia i al Caucas han treballat plegats els socialdemòcrates georgians + els armenis + els tàrtars + els russos, en una organització socialdemòcrata única, més de deu anys. Això no és pas una frase, sinó la solució proletària del problema nacional. L'única solució.”

LENIN

Des del Moviment Anti-Imperialista (MAI), conscients del nostre compromís com a destacament d'avantguarda del proletariat i de les responsabilitats que aquesta posició exigeix, considerem que és necessari que ens posicionem davant un esdeveniment de tan profunda rellevància com és la convocatòria el dia 9 de novembre d'un referèndum sobre l'autodeterminació de Catalunya. Malgrat tota la incertesa que penja sobre la seva realització efectiva a causa de la reaccionària i xovinista obstinació del Govern espanyol i els titubeigs de la Generalitat, atès el caràcter d'aquest esdeveniment, les circumstàncies en què es celebrarà i la transcendència de la qüestió que tractem, hem decidit de fer una excepció en la nostra tradicional posició de boicot davant les crides de participació per la burgesia, en qualsevol de les seves fraccions. Per això, convoquem el proletariat i el poble de Catalunya a la participació, donem suport al Sí-Sí i cridem el proletariat i el poble del conjunt de l'Estat espanyol que donin suport al resultat que surti de les urnes aquell dia, que previsiblement es situarà per la independència nacional. A continuació, passem a detallar les raons del nostre posicionament.

El comunisme davant el problema nacional

Tanmateix, amb anterioritat a l'exposició de les raons concretes del nostre posicionament, cal referir-se breument a les premisses teòriques de la posició del marxisme davant el problema nacional de cara a la plena intel·ligibilitat de la nostra posició.

Com és sabut, les bases marxistes de tractament de la qüestió nacional van acabar d'assentar-se i sistematitzar-se en els debats en el si de la socialdemocràcia, especialment la russa, els anys immediatament anteriors a la Primera Guerra Mundial; van ser els bolxevics els qui més van contribuir a aquesta labor. Tota la polèmica va girar entorn de la qüestió del dret d'autodeterminació de les nacions i la seva inclusió en el programa del Partit, amb les implicacions consegüents respecte a la forma en què s'havia d'organitzar el proletariat. Fonamentalment, els bolxevics es van enfrontar amb dues desviacions, l'*austríaca* dretana i la *polonesa* "esquerrana". La primera absolutitzava la nació i encomanava al proletariat tasques positives de construcció nacional, mentre que la segona la negava mecànicament de manera doctrinària, i desarmava el proletariat per enfrontar-se amb la qüestió nacional. Cal dir que evidentment, atesa la naturalesa del marxisme, el coneixement d'aquestes dues desviacions no té un caràcter commemoratiu, reduït a la mera erudició, sinó que l'experiència demostra que, adaptades a cada època i lloc, se'ns apareixen recurrentment com els dos perills principals que amenacen l'establiment d'una justa línia proletària en aquesta qüestió.

A través d'aquesta lluita ideològica es va assentar el caràcter del problema nacional i la consegüent perspectiva comunista d'aquest, així com la dialèctica que el proletariat revolucionari ha d'operar a l'hora d'encarar-lo. D'aquesta manera, es va establir que la **qüestió nacional és un problema de caràcter fonamentalment democràticoburgès**, resoluble en les condicions del capitalisme amb l'aplicació consegüent dels principis democràtics. Per això va ser necessari combatre la desviació *polonesa* que substituïa el problema de l'opressió i la independència polítiques de les nacions per la independència econòmica sota l'imperialisme ("economisme imperialista"). Així mateix, davant la desviació *austríaca* dretana que prescrivia el desenvolupament de les nacions pel socialisme i durant aquest fins a imaginar-se una societat sense classes en què perviu aquesta forma d'agrupament humà, es va consagrar l'**horitzó del Comunisme com a dissolució i fusió de les nacions**, com a alliberament de la Humanitat de totes les traves i estretors socials culminat en la seva **unificació**. És a dir, el marxisme es pronuncia a favor de l'assimilació nacional, tendència objectiva del progrés històric, sempre que es doni sense cap tipus de privilegi ni coacció.

De la mateixa manera, en aquesta discussió va quedar assentada la dialèctica del tractament proletari revolucionari del problema nacional. En síntesi, aquesta dialèctica té en compte els dos aspectes del problema nacional des del punt de vista de la revolució proletària. D'una banda, el **democràtic** (l'efectiva i real divisió del proletariat, la **forma** immediata que aquest adopta, en compartiments nacionals, fruit del desenvolupament i desenrotllament històric del capitalisme i que és la base de partida que ha de considerar tota posició materialista), que es concreta en la ferma propugnació del **dret a l'autodeterminació** i la igualtat nacionals. I, de l'altra, el **revolucionari-socialista** (el

contingut essencial del proletariat com a classe universal amb interessos fonamentalment idèntics a tot el món), expressat en la defensa de la **unitat internacional de la seva lluita de classe**. Aquests dos principis, **democràcia i internacionalisme** revolucionari, s'articulen dialècticament de tal manera que permeten el desplegament de l'essència universalista del proletariat des de les condicions materials immediates de fragmentació nacional que imposa el capitalisme.

Aquesta dialèctica s'expressa en el fet que la democràcia, la inequívoca defensa de l'autodeterminació i la igualtat de totes les nacions, permet d'atenuar, disminuir i desactivar els frecs i les desconfiances nacionals, i així facilita i permet la implementació pràctica de la unitat internacionalista essencial del proletariat en la seva lluita revolucionària¹. Així és com s'ha d'entendre l'íntima relació entre la democràcia i la unitat internacionalista en el problema nacional. Tot i que, evidentment hi ha, com en tota contradicció, una relació de mútua interpenetració, en línies generals, la primera **és la condició**, la base (el reconeixement de la disgregació nacional existent i el seu tractament democràtic) que permet el desplegament de la segona i la seva potenciació.

Davant això, la desviació dretana (nacionalista) només atén al primer aspecte, el formal, la multiplicitat de revestiments nacionals amb què el proletariat apareix en primera instància, i cerca el seu desenvolupament com a tasca "revolucionària". La desviació "esquerrana" (anarquitzant), per la seva banda, nega mecànicament la forma material immediata i cerca el desplegament de l'essència universalista del proletariat de manera abstracta, idealista, sense tenir en compte les mediacions dialèctiques necessàries per a la concreció i el desenvolupament de l'internacionalisme des de la realitat imposada de les barreres nacionals.

De tot això, se'n desprenen dues qüestions. La primera és l'obligació de donar suport a tot moviment democraticoburgès nacional en allò que té de progressiu com a lluita general contra l'opressió. La segona, i aquesta és una qüestió cardinal de transcendència fonamental, **el proletariat**, començant pels seus elements més conscients, **ha d'enquadrar-se immediatament en organitzacions internacionals de classe úniques**. L'espai polític que en primera instància s'estableix per a la lluita de classes no és quelcom que pugui determinar-se aleatòriament a voluntat, i aquí el marc fonamental imposat per la realitat objectiva és, en un primer moment, **l'Estat**. Ell és el **punt de referència objectiu bàsic**, perquè és l'Estat burgès la determinació material amb major pes que expressa una correlació de classes determinada i corporitza l'opressió política de classe, i així estableix un context social característic. En aquest cas, les posicions dretanes-nacionalistes sovint s'aferren a la flexibilitat del marxisme per proposar el fraccionament nacional del proletariat dintre d'un Estat determinat. No obstant això, també ens hem de prevenir de l'error contrari, "esquerrà", que converteix aquest Estat en un fetitxe, en un element cosificat, inamovible i inqüestionable, del qual en fan derivar la unitat del proletariat. En ambdós casos, l'error

¹"Lluitant pel dret d'autodeterminació de les nacions, la socialdemocràcia es proposa com a objectiu de posar fi a la política d'opressió de les nacions, fer impossible aquesta política i, amb això, minar les bases de la lluita entre les nacions, atenuar-la, reduir-la al mínim" STALIN, J.: *El marxismo y la cuestión nacional*. Fundamentos. Madrid, 1976, p. 39. "L'interès de *la unió dels proletaris*, l'interès de la solidaritat de classe exigeixen que es reconegui el *dret* de les nacions a la *separació*". LENIN, V.I.: *Obras Escogidas*. Progrés. Moscou, 1976, tom V, p. 148.

prové de fer derivar les correlacions, alineaments i agrupacions del proletariat d'un principi extrínsec al grau del seu desenvolupament subjectiu-conscient i de la seva lluita de classe revolucionària, factor absolut de progrés social en la nostra època.

Per la nostra banda, defensarem que en les circumstàncies actuals, l'Estat espanyol és el marc d'actuació bàsic de tots els proletaris que pateixen el seu jou, que tenen **l'obligació d'unir-se immediatament de la manera més estreta possible en organitzacions internacionals de classe úniques per fer front a l'aliança, també internacional, de la burgesia que conforma l'Estat**, si més no mentre duri la seva unitat. De fet, la Línia de Reconstitució (LR) té ja un ampli bagatge en la lluita per la consolidació d'aquesta posició, principalment contra la desviació de caire dretà-nacionalista. L'últim episodi d'aquesta lluita va ser el debat que van sostenir l'any passat els camarades de Revolució o Barbàrie amb un tal *ReDRuM*². Allí, aquest, enquadrat plenament en aquesta desviació dretana-nacionalista, ens criticava i proposava un *nacionalisme proletari*, la tasca del qual era l'*homogeneïtzació nacional*, a més de, coherentment amb això, proposar la fragmentació i la divisió nacional del proletariat i entonar un salm a la nació com a virtuós reducte de resistència a l'imperialisme, en la línia de la petita burgesia nacionalista. Pel que es dedueix de les línies d'aquest text i de la nostra identificació amb el bagatge internacionalista de lluita contra el nacionalisme de la LR, ens oposem a aquelles concepcions i denunciem el caràcter obertament reaccionari i antiproletari d'idees com l'*homogeneïtzació nacional* i la *dictadura de la llengua*, qualsevol que sigui (*ReDRuM* es referia específicament a la catalana), com a tasques "revolucionàries".

No obstant això, aquesta necessitat d'enquadrament internacional dels proletaris, en primera instància, des del marc estatal no pot ennuvoliar el nostre seny a l'hora d'enfrontar-nos amb les circumstàncies concretes de la lluita de classes i determinar les posicions a prendre des de la perspectiva de les exigències de desenvolupament revolucionari i internacionalista de la nostra classe.

En aquest sentit, Lenin va assenyalar que el proletariat només té una *reivindicació negativa* pel que fa a la qüestió nacional. Amb això, el revolucionari bolxevic no es referia fonamentalment que els comunistes s'hagin de limitar a una propaganda general dels principis democràtics entorn de la problemàtica nacional, necessària però insuficient, sinó que el proletariat no té tasques positives de construcció nacional, no li correspon a ell de sostenir o donar suport a les exigències de construcció nacional pràctica i de nacionalització de les masses que reclama tota burgesia nacionalista, no li incumbeix a ell de treballar a favor de tal cultura o tal idioma, etc., sinó que la seva tasca és oposar-se a l'opressió d'unes característiques nacionals per unes altres i treballar per la seva igualtat, com a mediació necessària per evitar l'*encastellament* nacional, la malfiança i el xoc entre nacions, i donar continuïtat al progrés històric que apunta a la seva dissolució i fusió.

El mateix Lenin va assenyalar que no es pot educar les masses des de la propaganda dels principis generals del comunisme, sinó que per fer-ho és necessària l'acció política específica de l'avantguarda. En aquests moments, privats de les condicions necessàries (el

²Vegeu: <https://revolucionobarbarie.wordpress.com/lucha-de-dos-lineas/respuesta-a-redrum-notas-acerca-la-cuestion-nacional/> Imprescindible, també, un debat fonamental en aquest sentit a LA FORJA (òrgan del Partit Comunista Revolucionari): núm. 17, juny de 2000.

Partit Comunista) per implementar el tipus d'aprenentatge més conseqüent, l'experimentació de les masses amb el Nou Poder, hi hem d'intervenir, quan les exigències de la lluita de classes ho reclamin imperiosament, com és el cas, des d'un posicionament polític concret, que ampliï tant com sigui possible el radi d'acció de l'avantguarda, tot i que aquest es limiti encara als sectors més avançats de la nostra classe, amb l'única perspectiva d'impulsar el desenvolupament revolucionari del proletariat. Aquest és l'esperit que anima el nostre posicionament present.

La nostra època, situació i exigències

La fi del Cicle d'Octubre ha suposat la derrota temporal de l'únic programa emancipador universalista i internacionalista conseqüent, amb la pèrdua conseqüent de referència social d'aquest horitzó. Això ha comportat la potenciació i l'auge de totes les tendències exclusivistes que el procés de reproducció capitalista genera, que es manifesten de manera diversa a les distintes parts de l'orbe d'acord amb les condicions històriques concretes de cada lloc. A la vella Europa en general, i a l'Estat espanyol en particular, per gràcia d'aquest bagatge històric, s'hi ha expressat com un apogeu dels nacionalismes de tota mena. A l'Estat espanyol la qüestió nacional ha ocupat el centre de l'arena política durant els gairebé quaranta anys de parlamentarisme que hem patit des de 1977. Precisament, atesa la docilitat amb què l'aristocràcia obrera ha acceptat fins ara els cops rebuts, incloent-hi el previsiblement escàs recorregut rupturista de la seva última aposta, *Podem*, el focus principal de la crisi política que viu l'Estat, propiciada pel *crash* econòmic, ha esclatat per aquell flanc, així que Catalunya ha reprès el seu protagonisme històric en aquesta qüestió.

Com no podia ser d'altra manera, aquest ambient general s'ha reflectit en el si d'una avantguarda obrera desorientada, dominada des de fa ja molt temps pel revisionisme, amb el predomini en el seu si de concepcions nacionalistes de tot tipus. El revisionisme, inevitablement, implica el desterrament de l'internacionalisme, el pas i acomodament en el marxisme del nacionalisme i la seva justificació. No obstant això, com assenyalava Lenin, l'oportunisme pren característiques diferents a la nació opressora i a l'oprimida. Així, a les nacions oprimides el revisionisme ha pres habitualment la forma d'**independentisme "comunista"**, que legitima i es sotmet al marc ideològic i político-organitzatiu que imposa el moviment nacional burgès de la nació de què es tracti, teoritzant i impulsant el fraccionament nacional del proletariat. Igualment, es responsabilitza i assumeix tasques positives de construcció nacional, prenent part en el programa de nacionalització de masses de la burgesia nacionalista, i estableix la independència com a punt estratègic i programàtic, sense atendre a més circumstàncies, de manera que és aquesta la forma que adopta a la nació oprimida el *període democràtic previ de transició* a la dictadura revolucionària del proletariat, comú a tot el revisionisme. Com diem, la LR té ja un recorregut en el combat contra aquesta mena de revisionisme.

Per la seva banda, a la nació opressora aquest nacionalisme generalment ha pres la forma de desdeny i minimització de la qüestió nacional, i ha buidat de contingut el tractament

marxista del problema. Amb motiu de la proximitat del 9-N ha crescut l'expressió d'aquest tipus de concepcions. Vegem-ne sumàriament un parell d'exemples.

Comencem per Reconstrucció Comunista (RC). Encara que aquest grup presenta una mescladissa eclèctica en les seves concepcions respecte a la qüestió nacional, sens dubte per la influència en la conformació de les seves idees d'un sector minoritari de la petita burgesia espanyola radicalitzada (Izquierda Castellana), molt influenciada per la ideologia del Moviment d'Alliberament Nacional Basc (MLNV) en un context d'absència de referent proletari revolucionari i ascendent entre els moviments de resistència del nacionalisme radical, el posicionament de RC acaba afavorint el nacionalisme de la nació opressora, malgrat que, en un acte suprem de maquillatge, es negui inclús la seva existència³. Efectivament, RC ha cridat al boicot de la consulta, i, per tant, s'ha oposat a l'exercici del dret d'autodeterminació⁴. Les raons que addueixen són fonamentalment que el moviment nacional català no és revolucionari i que afebleix el desenvolupament del moviment proletari. Assaonen els seus arguments amb algunes cites generals dels clàssics (Stalin, Lenin i Engels), però a continuació demostren que no han comprès el sentit profund de les seves concepcions, quan diuen que “*dintre del capitalisme no hi ha cap forma possible de resoldre els conflictes nacionals*”⁵ i que “*només en el socialisme pot donar-se la plena independència de les nacions*”⁶.

Com s'hi veu, això suposa caure de ple en l'“economisme imperialista” que tant va combatre Lenin i substituir la independència política nacional, perfectament possible sota el capitalisme, amb el de la seva independència econòmica. Hi reincideixen, a més, amb

³Així és, RC sosté la, per ser amables, “original” tesi de l'opressió nacional sense nació opressora. Això ho tracten de fonamentar en una temptativa d'anàlisi de la formació de l'Estat espanyol a: DE ACERO, núm. 3, abril 2014, *Documento de Cuestión Nacional para la I Conferencia de Partido y Cuestión Nacional*, la part més interessant de la qual és segurament el tractat de vexil·lologia ibèrica “revolucionària” amb què ens obsequien al final. Per cert, aquesta posició els permet de proclamar, al mateix temps que al seu comunicat sobre el 9-N parlen d'un “fals sentiment nacional infundat” a Catalunya que facilita d'amagar les penúries obreres, la necessitat de defensar l'“existència del poble castellà i la seva cultura”, precisament la cultura, l'idioma, que ells mateixos reconeixen que l'Estat *anacional* espanyol ha imposat a altres pobles; vegeu RC: *Se hace oficial RC Castilla*, 29 d'agost de 2014.

⁴RC: *Sobre el 9 de novembre a Catalunya*, 16 de setembre de 2014.

⁵Ja que a RC li agraden tant les cites dels clàssics, n'adduirem algunes en aquest sentit: “(...) només hi ha una solució del problema nacional (en la mesura que és possible, en general, resoldre aquest problema al món del capitalisme, món del lucre, de les discòrdies i de l'explotació), i aquesta solució és la democràcia conseqüent.” LENIN: *O.E.*, t. V, p. 26. “En tot cas, no és indubtable i indiscutible que la pau nacional s'ha aconseguit sota el capitalisme (en la mesura que pot aconseguir-se, en general) únicament als països on hi ha una democràcia conseqüent?” LENIN: *Op. cit.*, p. 45 i 46.

⁶“(...) l'“autodeterminació de les nacions”, al programa dels marxistes, *no pot tenir, des del punt de vista historicoeconòmic, cap altra significació que l'autodeterminació política, la independència estatal, la formació d'un Estat nacional.*” LENIN: *O.E.*, t. V, p. 103. “El gran capital d'un país pot sempre comprar als competidors d'un país estranger independent políticament, i ho fa sempre. Això és plenament realitzable des del punt de vista econòmic. L'“annexió” econòmica és *plenament* realitzable sense ‘annexió’ política i es dona en tot moment. (...) Es dona el nom d'autodeterminació de les nacions a la seva independència política. (...) parlar de la ‘irrealitzabilitat’ *econòmica* de l'autodeterminació en l'imperialisme és simplement un galimaties.” LENIN: *O.E.*, t. VI, p. 77 i 78. Paradoxalment, malgrat la inclinació de RC per les cites i icones de Stalin, aquesta posició que sostenen va precisament en la direcció del trotskisme, que defensa que “la lluita nacional per triomfar ha de convertir-se en lluita pel poder obrer”, amb la qual cosa, conseqüentment, encomana al socialisme tasques de construcció i realització nacional. Però, com hem dit, el marxisme no cerca la realització del principi nacional, sinó la plena igualtat entre nacions, com a premissa indispensable per a l'avanç cap a la seva completa fusió: “L'objectiu del socialisme no consisteix només a acabar amb el fraccionament de la humanitat en Estats petits i amb tot aïllament de les nacions, no consisteix només a acostar les nacions, sinó també a fondre-les.” LENIN: *O.E.*, t. V, p. 353.

l'exigència de *credencials revolucionàries* al moviment nacional català, per la qual cosa introdueixen el condicionant del socialisme per reconèixer l'autodeterminació de les nacions i buiden de contingut el dret d'autodeterminació com a principi democraticoburgès. Així, destrueixen la correcta dialèctica marxista en aquesta qüestió i cauen de ple en el xovinisme de gran-nació, tot i que aquesta es digui que no existeix (malgrat reconèixer l'existència d'un Estat que ha imposat certes característiques culturals i lingüístiques específiques a altres nacions), i així exigeixen “condicions especials”, *proves de socialisme*, a altres nacions per poder optar al seu propi Estat.

Per descomptat, el moviment burgès nacional català, tot i que ni proclama ni pretén la revolució social proletària, ha d'esperar que aquesta es corporeïtzi per subordinar-s'hi. Això és un exemple eloqüent de com la negació a assumir el caràcter de l'època en què vivim, d'interregne entre dos Cicles revolucionaris, amb la permanència d'aquella concepció espontaneïsta de la *revolució imminent* en qualsevol moment, independent del grau de desenvolupament ideològic i polític del proletariat, distorsiona la percepció de la situació política entre els autodenominats comunistes i determina la imposició d'exigències que només poden provocar la riota dels nacionalistes i el rebuig dels obrers que estan sota la seva influència, i col·labora, per tant, a reforçar i accentuar l'escletxa nacional dintre de la nostra classe. En el fons, això és, com diem, una mostra d'aquest xovinisme de gran-nació que exigeix que, com deia Marx, el món es detingui fins que a la seva “nació model” es donin les circumstàncies i la maduresa per a la revolució socialista, encara que tampoc estigui molt clar si l'objectiu és aquesta o una “república federal, popular i obrera *encaminada al socialisme*”.⁷

Un altre exemple d'aquesta dinàmica és el del Partit del Treball Democràtic (PTD), de què van entrar a formar part els nostres renegats d'Unió Proletària. En el seu posicionament, en el qual criden a votar NO⁸, diuen correctament que la divisió de la lluita dels treballadors “*en qualsevol de les seves vessants, incloent-hi la divisió per regions i nacionalitats*” beneficia els explotadors. Si més no, a diferència de RC, no reclamen la subordinació dels drets nacionals de Catalunya a una fantasmagòrica *revolució en marxa o imminent*, sinó que, com a bons empiristes pragmàtics, tenen almenys la virtut d'oferir quelcom tangible a què sotmetre's, com són les centrals sindicals d'“àmbit estatal (CC.OO., UGT, CGT, etc.)” en què també estan enquadrats els sindicats catalans. Si aquest és l'únic panorama d'“unitat obrera” que són capaços d'assenyalar als treballadors catalans, més bé semblaria un argument a favor de la independència! La unitat amb les organitzacions de la filisteia aristocràcia obrera, expertes a firmar una capitulació rere l'altra, per tal d'assegurar l'estabilitat de l'Estat al qual serveixen, i **dividir** les lluites de resistència en “marees” corporatives! A més, assenyalen, en la línia de la infame Unificació Comunista d'Espanya, que les “*friccions sobiranistes als països de la UE només enforteixen l'hegemonia de l'imperialisme alemany*”, la qual cosa només és una mitja veritat, perquè els estats de la Unió Europea (UE), grans i no *regionalitzats*, **ja** estan dòcilment sotmesos al *Diktat* de Berlín! Això per no parlar de la faula economicista, en la línia d'interpretació *progre* de la *cultura de la transició*, amb què presenten la reforma del feixisme al parlamentarisme com una “victòria popular contra el franquisme”. En definitiva, la *unitat* de què parla el PTD és la

⁷RC: *Sobre la abdicación del rey*, 2 de juny de 2014.

⁸PTD: *Ante la consulta soberanista de Cataluña*, 20 d'octubre de 2014.

unitat amb l'aristocràcia obrera, de qui és criada fidel, sancionada en primer terme per les fronteres, erigides sobre el privilegi i la coacció, de l'Estat espanyol, la integritat del qual eleven a garant de la nostra *independència* respecte a l'imperialisme alemany, així que reconeixen la seva renúncia a establir una altra barrera respecte a aquest i els abusos del gran capital que no sigui algun element del *statu quo* actual, ja siguin els sindicats, que, tot i que marginats en els darrers temps, continuen exercint de cogestors de la dictadura del capital, o les fronteres establertes.

En la seva incapacitat de concebre altra alternativa pels oprimits i explotats que no siguin les estructures establertes, com podria ser potser la revolució proletària, el PTD tampoc és capaç d'imaginar altre horitzó amb la separació de Catalunya que no sigui l'afebliment d'aquella *unitat dels pobles en l'universal*, que sembla que és Espanya. Però un escenari plausible és que aquesta secessió podria agreujar les contradiccions internes de l'imperialisme europeu, entre els plans teutons de *regionalització* i altres països que, amenaçats d'aquesta i privats ja d'independència econòmica i monetària, no podrien garantir ja ni la integritat de les seves fronteres sota el paraigua alemany. Sens dubte, això contribuiria a agreujar la paràlització de la UE, cosa que, sens dubte, seria agraïda en llocs com Donetsk i Damasc. De tota manera, la incapacitat del PTD per elevar una mica la seva mirada més enllà de l'eurocèntric *marc comunitari* és un altre senyal del seu escàs compromís amb l'internacionalisme proletari.

Podríem assenyalar-ne més exemples, com el Partit Comunista dels Pobles d'Espanya, la sucursal catalana del qual, a més de realitzar una oposició timorata, inseqüent, a la consulta, cridant al vot nul⁹ (almenys la posició de RC té la virtut de ser frontal i sense ambigüitats), coqueteja amb l'"economisme imperialista", en mesclar la sobirania política i l'econòmica i relliscar cap al concepte, que va combatre Lenin, d'"autodeterminació dels treballadors" com a substitutiu de l'autodeterminació nacional. Però, en definitiva, el que demostren aquests posicionaments és que **el revisionisme "estatalista" ha buidat de contingut el dret d'autodeterminació com a consigna proletària**, bé imposant absurds condicionants "revolucionaris" als moviments nacionals burgesos de la nació oprimida, condicionants que els grupuscles que els estableixen són incapaços d'omplir de contingut, ja que, efectivament, no hi ha revolució proletària positiva ni moviment revolucionari concret i pràctic a què es pugui subordinar el moviment nacional, o bé, quan encerten a erigir algun element material al voltant del qual "unir-se", en resulten les estructures de l'*establishment*, des dels reaccionaris organismes de l'aristocràcia obrera a les opressives fronteres imposades de la hispanitat. No deixa de ser curiós que aquest revisionisme, en general de clar caràcter dretà (economicista i sindicalista sempre, legalista i parlamentarista la major part dels cops, i que no té cap problema a establir programàticament la necessitat de períodes democràtics de transició previs al socialisme en un país imperialista, la república "democràtica" o "popular *encaminada*"), esdevingui rígidament "esquerrà" quan es tracta de la qüestió nacional, en negar-se a considerar ni tan sols un moment la independència com a solució, efectivament democraticoburguesa, del problema nacional.

El domini d'aquest revisionisme, per descomptat, fomenta la reacció oposada a les

⁹PCPC: *Resolució de la Conferència Nacional del PCPC sobre la qüestió nacional*, 27 de setembre de 2014.

nacions oprimides, i alimenta així l'independentisme revestit de *vermell*, que troba amb comoditat força arguments per assenyalar la poca seriositat del compromís d'aquests grups hegemònics en el nostre moviment amb la igualtat de drets entre les nacions, fet que facilita la seva labor de subordinació del proletariat als moviments nacionals burgesos als quals serveixen com a corretges de transmissió. S'obre, doncs, un **cercle viciós de retroalimentació dintre del revisionisme**, idèntic al que s'estableix entre els nacionalismes, la conseqüència del qual és la **divisió nacional de la nostra classe i la seva avantguarda i el foment de les desconfiances i discòrdies nacionals entre obrers**.

Aquesta és la realitat de la qual ha de partir l'avantguarda marxista-leninista i que l'oportunisme tracta d'ocultar. En el context general de final de Cicle revolucionari, marcat per l'**auge i vigor del nacionalisme** i amb una avantguarda proletària sotmesa a dècades de domini del revisionisme, que ha estrangulat l'internacionalisme, no existeix ni unió internacional de la classe obrera ni, per descomptat i com a conseqüència, moviment proletari revolucionari a fi del Comunisme la unitat del qual calgui preservar, sinó que el Moviment per la Reconstitució d'aquest encara està fent els seus primers passos, malgrat els avanços polítics dels últims temps. És a dir, **el comunisme està a la defensiva** (defensiva política estratègica). Avui dia les úniques materialitzacions tangibles d'aquesta suposada unitat de la classe obrera, com ho demostren les apel·lacions dels revisionistes, són la juridicoformal imposada per l'Estat espanyol —que en les circumstàncies actuals, cada dia resulta més palès, és un element de distanciament nacional en el si de la nostra classe—, o les estructures reaccionàries de l'aristocràcia obrera, sostenidores d'aquest Estat, divisòries també dels treballadors (tant corporativament com entre obrers privilegiats i exclosos) i enemigues jurades de qualsevol reactivació revolucionària del proletariat. Per tant, **en el terreny internacionalista, la tasca a què s'han de consagrar els proletaris conscients no és a la preservació d'una unitat de classe inexistent, sinó a la reconstrucció d'aquesta unitat**; és a dir, què podem fer en les circumstàncies actuals per recuperar la confiança entre els obrers de les distintes nacions, què fer per augmentar la comprensió entre ells, començant pels seus elements d'avançada, com podem tancar el pas de la manera més eficaç a la perniciosa influència del nacionalisme entre el proletariat.

Tanmateix, tampoc cal un tractament abstracte del nacionalisme. El marxisme exigeix distingir sempre entre el nacionalisme de la nació oprimida i el nacionalisme de la nació opressora, força més perillós i embrutidor des de la talaia dels seus privilegis. De fet, tots els estudis sociològics burgesos, així com el termòmetre electoral dels darrers anys, assenyalen que l'auge recent del nacionalisme català comença precisament amb el rebuig de l'Estatut pel Tribunal Constitucional espanyol el 2010. A això, s'hi ha afegit, òbviament, la situació general de crisi econòmica i proletarització d'amplis estrats de l'aristocràcia obrera i la petita burgesia. Però, no obstant això, el fet que un sector de la burgesia catalana hagi aconseguit canalitzar el malestar social sota les banderes nacionals s'ha produït precisament per l'aferrament del nacionalisme espanyol, parapetant-se en les estructures centrals de l'Estat i representant els poderosos interessos de classe del capital financer, els seus privilegis i la seva hostilitat a les demandes de les nacions oprimides, que ha carregat de raons i arguments, de legitimitat, a la burgesia nacionalista per presentar els seus

interessos com els interessos generals de Catalunya. Tant és així, que els indicadors electorals assenyalen que el nacionalisme català inclús està avançant posicions entre els sectors més tradicionalment impermeables i hostils a ell, com ho són els estrats menys afavorits de la classe obrera, la qual cosa és un altre indicatiu, per si no fossin suficients les impressionants demostracions de masses dels últims anys, que el clamor per l'autodeterminació a Catalunya és generalitzat.

Tot això és una confirmació de la idea marxista que assenjala que és el nacionalisme de nació opressora i la seva afecció pels privilegis el que atia principalment el conflicte nacional i nodreix el nacionalisme de la nació oprimida. S'inicia així una espiral d'acció-reacció que alimenta a ambdós nacionalismes, per al benefici de la burgesia en el seu conjunt. En aquest sentit, igual que succeïa a l'Anglaterra dels temps de Marx (per cert, paga la pena recordar la recomanació de Lenin d'estudiar la posició de Marx respecte a Irlanda i usar-la com a model del proletariat dels països avançats on existeix opressió nacional) i a la Rússia tsarista, **la subjugació de les nacions és un dels aliments i punts de suport principals de la reacció espanyola**. I aquí és clar que el PP ha fet servir tradicionalment el conflicte basc, i ara Catalunya, per relegitimar el més ranci nacionalisme espanyol i que la propaganda sistemàtica de la repressió del MLNV (beneficiada per la seva deriva exclusivista cada cop major) ha estat un dels principals instruments d'embrutiment polític de les masses espanyoles a les darreres dècades.

Per cert, cal dir que als comunicats dels revisionistes "estatalistes" la balança de denúncia del nacionalisme està en general bastant desequilibrada, en primar les denúncies de les *arteroses* maniobres de la burgesia catalana i les prevencions contra el "xovinisme català", que, tot i que segurament temible, a dia d'avui manca d'Estat propi amb què les seves pretensions exclusivistes puguin anar a regna solta, a diferència del que passa amb el xovinisme espanyol. Això és una nova mostra de com aquests grups contribueixen a desprestigiar l'internacionalisme i a dotar d'arguments els nacionalistes perifèrics vestits de vermell.

En aquestes condicions concretes, urgeix que l'avantguarda marxista-leninista comenci a articular una posició política que vagi, emmarcada en el procés general de reconstitució del comunisme, en la direcció de reconstruir la unitat de classe, intentant, en la mesura que sigui possible i atesa l'agudització del conflicte nacional i la divisió i desconfiança nacionals en el si de la nostra classe, ampliar el radi d'acció i influència de l'avantguarda a fi de l'educació internacionalista del proletariat. Com dèiem, per fer-ho no és suficient la propaganda dels principis generals, sinó que aquesta educació, per transcendir cercles més amplis de la nostra classe, ha de materialitzar-se com a posició política específica atenent la situació concreta¹⁰.

¹⁰Com diem, Lenin assenjala que l'activitat del proletariat en la qüestió nacional és fonamentalment *negativa*, no de construcció nacional positiva, sinó d'oposició al privilegi i la desigualtat nacionals. Però això no implica que el proletariat conscient no hagi de determinar una posició davant la possibilitat d'una separació estatal concreta, sinó que **ha de fer-ho** en funció dels interessos de desenvolupament del proletariat com a classe revolucionària; valgui un exemple: "El dret de les nacions a la separació lliure no s'ha de confondre amb la conveniència que es separi una o altra nació en tal o tal moment. Aquest últim problema haurà de resoldre'l el partit del proletariat d'una manera absolutament independent en cada cas concret, des del punt de vista dels interessos de tot el desenvolupament social i de la lluita de classe del proletariat pel

Per la nostra banda, no podem obviar, a l'hora de determinar el nostre posicionament com a organització, la percepció entre l'avantguarda que el MAI és un destacament que radica principalment a la nació opressora, a la nació espanyola, en el sentit de tenir en compte la indicació leninista respecte a la divisió internacionalista del treball necessària entre els proletaris conscients de la nació opressora i els de l'oprimida¹¹.

Així doncs, ens trobem en una situació d'absència d'un moviment proletari revolucionari, efectiu i amb capacitat pràctica, que pugui contraposar-se al moviment nacional que dirigeix la burgesia catalana. El context és, doncs, de puixança del nacionalisme i d'absència de referent internacionalista, la qual cosa només pot redundar en l'agreujament del xoc i els odis nacionals. Per tant, és imperatiu per l'avantguarda proletària **incidir en el primer aspecte d'aquesta dialèctica**, que exposàvem a l'inici, **que el marxisme estableix davant el problema nacional**: el de la democràcia, **el factor atenuant** dels xocs nacionals. A això, hi cal sumar el domini del revisionisme entre l'avantguarda, correlatiu a aquesta situació general, que, com ho hem mostrat, ha buidat de contingut el dret d'autodeterminació, i ha trastornat així la seva posició específica en la dialèctica que el marxisme estableix per al tractament coherent de la qüestió nacional. Per això entenem que no n'hi ha prou amb la proclamació del dret d'autodeterminació, reduït a fetitxe abstracte, i la inhibició, quan no l'oposició, en el moment en què la qüestió de la separació estatal d'una nació oprimida es planteja a l'ordre del dia com a tema candent de l'agenda política. Pensem, doncs, que és necessari materialitzar el compromís proletari amb la igualtat nacional, en les circumstàncies concretes que hem ressenyat, amb un **decidit posicionament polític específic que restauri i substanciï el contingut del concepte d'autodeterminació** (dret a la independència política), i demostrï als obrers catalans i d'altres nacions oprimides que els proletaris conscients espanyols entenen que la unitat internacional del proletariat comença, més enllà de les fronteres establertes per l'*statu quo*, a l'esfera ideològico-política i que per ells **abans està la fraternitat de classe que les fronteres del "seu" Estat nacional**. Així mateix, és necessària una **posició que serveixi com el revulsiu més eficaç possible**, com a autèntica "teràpia de xoc", **per unes masses espanyoles educades per la burgesia i el revisionisme en la naturalitat i complaença amb els privilegis nacionals**. És per totes aquestes consideracions, que giren exclusivament entorn de les exigències de desenvolupament revolucionari de la nostra classe i la seva avantguarda, que **hem decidit posicionar-nos pel SÍ**, que és, a més, en les circumstàncies actuals, la forma de solució del problema nacional que guarda menys contemplacions envers l'*statu quo* establert (la qual cosa és també, per cert, un element d'educació revolucionària).

El proletariat davant el 9-N i el Procés a Catalunya

socialisme." LENIN: O.E., t. VI, p. 420.

¹¹"A gents que no han penetrat en el problema, els sembla 'contradictori' que els socialdemòcrates de les nacions opressores exigeixin la 'llibertat de separació' i els socialdemòcrates de les nacions oprimides la 'llibertat d'unió'. Però, de poc que s'hi reflexioni, es veu que, partint de la situació donada, no hi ha ni hi pot haver *altre* camí cap a l'internacionalisme i la fusió de les nacions, no hi ha ni hi pot haver *altre* camí que condueixi a aquest fi." LENIN.: O. E., t. VI, p. 45.

Som absolutament conscients que aquesta posició específica que cridem a donar-hi suport neix d'un procés extrínsec al proletariat i les seves dinàmiques, encara incipients, de reconstitució com a subjecte polític revolucionari i independent. Per això, és important tenir en compte el sistema de contradiccions de classe que conforma el moviment nacional català, les interaccions internes del qual, així com la seva relació amb el bloc de classes instal·lat a l'aparell central de l'Estat, estan determinant la forma concreta que està adoptant el *Procés* català. Això és fonamental per evitar que un suport, puntual i tàctic com el que proposem, es converteixi en subordinació i seguidisme a alguna de les fraccions de la burgesia que maniobren al voltant del *Procés*. Es tracta també que l'avantguarda marxista-leninista, encara naturalment novella, comenci prudentment a fer els primers passos per familiaritzar-se amb les maniobres tàctiques que exigeix la política de la lluita de classes a gran escala.

Lluny del discurs patentat a Madrid, i que sembla que han *comprat* alguns revisionistes, que el *Procés* és una maniobra orquestrada per Artur Mas i els seus adlèters, el cert és que aquest ha intentat, amb sort escassa, muntar en un torrent ja en marxa i canalitzar-lo, de cara a instrumentalitzar-lo pels seus interessos de classe particulars. Com diem, el vent que agita l'onada independentista comença a bufar amb força a partir de 2010 amb la sentència del Constitucional espanyol que tomba l'Estatut. El clima de la crisi, comú a tot l'Estat, amb la proletarització d'amplis estrats de les *classes mitjanes* i l'absència general de referent i horitzó revolucionaris, permeten que a Catalunya, a causa de les seves específiques característiques i condicions culturals i polítiques nacionals, el descontentament social es desenvolupi a través de canals nacionalistes, que tenen una sòlida implantació i estructura, a més d'una llarga llista de greuges històrics més o menys legítims. Així, les rengles de la petita burgesia catalanista, representant tradicional de l'independentisme, han anat engrossint-se, tendència que s'ha reflectit en el creixement de la Candidatura d'Unitat Popular (CUP) i, especialment, d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC). Així mateix, en aquest sentit, per desgràcia de gents com el PTD, l'aristocràcia obrera, allunyada històricament de la tradició nacionalista catalana, ha anat mostrant una comprensió i proximitat creixents cap al moviment nacional, cosa que ha aguditzat les seves pròpies contradiccions internes. N'és una mostra l'enfonsament del PSC, en la línia de la desfeta general del PSOE al conjunt de l'Estat, però més acusat per ser Catalunya una de les seves bases tradicionals i haver-hi una tradició política alternativa, el nacionalisme català, que podia disputar-li immediatament la seva base sociològica (a la resta de l'Estat el transvasament i l'enquadrament d'aquesta base comença a cristal·litzar ara amb *Podem*), els vaivens i titubeigs d'ICV i els acords de CCOO amb l'Assemblea Nacional Catalana de cara a afavorir la promoció del *dret a decidir*.

Aquesta és, d'una banda, la font de forces socials que estaven alimentant el creixement i l'assentament del moviment nacional que impulsa el *Procés*. Aquesta consolidació neix amb la impressionant mobilització de masses que presideix la *Diada* de 2012. És en aquest moment quan als quarters de Convergència i Unió (CiU) s'aguditzava la necessitat d'intentar enquadrar el moviment de masses i encimbellar-s'hi per reconduir-lo a una solució negociada amb el Govern central i obtenir-ne contrapartides per les fraccions de classe que representava. Igual que altres partits que han format part de la medul·la

central del règim de 1978, CiU representava una corretja que vinculava els sectors del gran capital català, part substancial del bloc de classes hegemònic (la representativitat del qual era compartida amb el PSC), amb els estrats de la burgesia mitjana, nacionalista però no independentista tradicionalment, complint un paper semblant al del PP al conjunt de l'Estat. Semblant, però també contradictori, perquè la seva fisonomia estava determinada per condicions objectives d'assentament en una realitat nacional específica diferenciada. El fracàs de la maniobra de reconducció i pacte de CiU a causa de l'obstinació del Govern espanyol i el seu rebuig a la proposta de reforma fiscal de Mas, agreugen, enmig de la crisi econòmica i de la creixent crisi política de l'Estat, el desencant i la desafecció d'aquesta burgesia mitjana, que comença a veure's progressivament atreta cap al moviment nacional per la porta d'ERC. Aquest és el fenomen social de classe que determina la deriva independentista creixent de Mas els darrers anys, arraconat per la immobilitat del Govern espanyol i obligat a disputar-se amb ERC la seva pròpia i fugissera base social. Aquesta obligació de Mas de no perdre el terreny que trepitja i anar a remolc del moviment, estira, fins al punt d'amenaçar de fractura, la seva pròpia formació, incidint en les seves contradiccions amb el sector que més representava la vinculació amb el bloc de classes central de l'Estat (encarnat en la figura de Duran i Lleida), i que es reflecteix en la diferent posició que ha pres Unió davant la consulta. Aquestes fissures són un indicatiu més de la profunditat de la crisi política que travessa l'Estat espanyol.

Així doncs, des d'un àmbit diferent, hi ha un altre transvasament de forces socials cap al **moviment nacional**. El seu poder i puixança expressa la cristallització de la convergència de diverses forces de classe, afavorida per les diferents crisis que sacsegen l'Estat, i que s'expressa com una **aliança de la petita i la mitjana burgesies catalanistes** sota l'hegemonia de l'independentisme. Altres forces de classe, significativament un sector de l'aristocràcia obrera, orbiten al seu voltant. Aquest conjunt és el que li dóna al moviment un **caràcter nacional general**, i permet de situar la qüestió de la independència a l'ordre del dia candent de l'agenda política. La formació que millor representa aquest moviment i aquest escenari és ERC, que és el punt de convergència d'aquests fluxos socials que han confluït des de diferents direccions, tendència que li ha donat la possibilitat certa de protagonitzar un *sorpasso* que materialitzi institucionalment la seva hegemonia política a Catalunya.

Tot aquest conjunt contradictori de forces de classe en aliança i pugna, condicionades per la pressió de l'Estat central, és el que ha donat al *Procés* la seva fisonomia particular. L'exigència d'expressar a través d'un referèndum d'autodeterminació la voluntat del poble català, sancionat per les eleccions anticipades catalanes de 2012, ha suposat un autèntic maldecap per un Mas creixentment desbordat (com es va posar promptament de manifest amb els decebedors resultats de CiU en aquelles eleccions).

Un **referèndum**, en les condicions de la democràcia burgesa, apareix en un **doblet aspecte contradictori**: d'una banda, representa l'expressió directa de la voluntat de les masses respecte a un assumpte concret, en què prima l'aspecte de mandat imperatiu de la sobirania popular, però, de l'altra, en virtut del seu encaix en els mecanismes representatius del parlamentarisme, destina l'execució d'aquest mandat directe als *representants*, irrevocables i instituïts de plenes prerrogatives. Per això, un referèndum no pot ser assimilat

simplement i planerament a unes eleccions parlamentàries usuals, com puerilment, en una mostra de severa ignorància política, ha fet RC, i és la forma com tradicionalment ha reclamat el nostre moviment la solució d'un problema democraticoburgès com ho és la qüestió nacional¹². De fet, aquesta característica i el fet que algunes fraccions de la burgesia hagin pugat per la celebració d'un esdeveniment d'aquesta naturalesa, en què la voluntat del poble podia manifestar-se directament i minimitzava la delegació i la instrumentalització de la sobirania pels *representants*, és una mostra d'aquest caràcter progressiu, expressió de lluita general contra l'opressió, que tenen tots els moviments de les nacions oprimides, per més burgesos que, inevitablement, siguin, i que Lenin ens exhortava a distingir curosament i donar-hi suport. Precisament per això, és un esdeveniment a què els comunistes podem donar suport sense que això signifiqui la nostra subordinació sense contrapartides, com, amb l'estat actual del moviment revolucionari, significaria cridar a la participació electoral convencional.

De fet, aquest caràcter imperatiu era el que dificultava les aspiracions conciliadores i pactistes de CiU i per això ha intentat des del principi rebaixar el seu perfil, començant per l'ambigüitat i l'embrollament de la formulació de la pregunta que ha sotmès a consulta. A tal cosa, l'hi ha ajudat la reaccionària oposició del Govern espanyol i les estructures centrals de l'Estat a la celebració del referèndum i la seva prohibició, que és el salvavides a què s'ha agafat Mas per acabar de buidar de contingut la consulta. Així, el *Procés* s'ha dividit, en els seus punts de pas polític principals, entre la consulta i unes futures eleccions a Catalunya. Amb això Mas ha aconseguit traslladar el centre de gravetat del *Procés* del mandat imperatiu del poble al mercadeig parlamentari, on seran els representants polítics els qui faran i desfaran al seu antull en funció de les maniobres de gabinet i la compra-venda de principis i aspiracions. Mas ha guanyat així marge de maniobra per intentar parapetar una CiU a la baixa enmig d'un virtual front patriòtic català. Que aquest es doni i que les futures eleccions siguin anticipades i plebiscitàries o no, dependrà del talent mercantil dels experts negociants concernits i de la mesura en què puguin *valoritzar* la seva mercaderia política. Per descomptat, la petita burgesia independentista, d'ERC fins a Endavant, passant per la CUP, més enllà d'algunes estèrils queixes, més o menys fortes en funció de la seva presència i certesa institucional, ha transigit amb aquesta maniobra, i així ha aparcat el seu proclamat democratism, i s'ha sumat al full de ruta de la Generalitat, ja que espera obtenir grans rèdits electorals dels titubeigs i la inseqüència de Mas, que, almenys, té la virtut d'ocultar la seva pròpia. I és que a la petita burgesia independentista, per radical que sigui el seu compromís verbal amb la democràcia conseqüent, tampoc li interessa un escenari de confrontació directa amb l'Estat el dia 9, que exigiria la mobilització de masses i podria desbordar-la, cosa que li evoca els seus pitjors malsons en forma de Rosa de Foc i incontrolats. Per això, tots els actors polítics amb presència efectiva han transigit amb la retirada de Mas i, més o menys compungits, s'hi han acomodats, perquè tots, inclús amb les seves contradiccions entre ells, estan d'acord a diferir la crisi política i traslladar l'expressió de la voluntat popular cap a les institucions representatives, on és més fàcilment

¹²El reconeixement per la socialdemocràcia del dret de totes les nacionalitats a l'autodeterminació requereix que els socialdemòcrates: (...) reclamin que el problema de tal separació sigui resolt exclusivament sobre la base del sufragi universal, igual, directe i secret de la població del territori corresponent". LENIN, V.I.: *Obras Completas*. Progrés. Moscou, 1984, tom 23, p. 333.

emmotllable i manejable, abans que, com ho exigiria la democràcia conseqüent, prendre totes les mesures perquè el 9-N es materialitzés tal voluntat i hi prengué cos immediatament, per sobre de qualsevol ordenament legal o resolució judicial, de qualsevol *regla del joc* establerta. En conseqüència, tots plantegen el 9-N com una “acumulació de forces” testimonial de cara a les futures batalles parlamentàries en què es decidirà el curs dels esdeveniments. Per això, tots els dirigents del moviment nacional català, dels més decidits i radicals als més reticents, han escollit parlamentarisme contra democràcia, negociació contra mobilització i conciliació contra ruptura.

Però aquest no era ni molt menys un escenari fatal i inevitable, inscrit a les estrelles. I és que precisament la maniobra de Mas, que divideix el *procés* en consulta i eleccions, **separa clarament** els dos aspectes contradictoris que, en condicions de democràcia burgesa, conformen un referèndum, el **democràtic-imperatiu directe** i el **parlamentari-representatiu mediatitzat**. D'aquesta manera, l'aspecte progressiu de tot moviment de la nació oprimida, la qual cosa suposa lluita general contra l'opressió i desbordament de l'ordre jurídic coercitiu que la sanciona, i també suposa democràcia i implicació directa de les masses als afers públics, en definitiva, tot allò a què és un deure comunista donar-hi suport, és clarament separat de la vilesa i la filisteia por de tota burgesia nacionalista, que converteix la lluita democràtica per l'autodeterminació en una mesquina disputa de cara a cloure tractes amb la burgesia de la nació opressora.

I aquí cal representar-se **les possibilitats d'aprofitament d'aquesta crisi política que s'haurien obert davant un moviment proletari revolucionari si aquest hagués existit en la pràctica**, si hagués tingut capacitat d'actuació efectiva, si s'hagués complert amb els requisits per donar per reconstituït el Partit Comunista. En aquest escenari de crisi política, el Partit Comunista hauria tallat d'arrel l'estratègia pactista de la burgesia i hauria pres mesures per assegurar la realització del referèndum, i desplegat accions perquè els seus resultats fossin executats immediatament per les masses, fet que trencaria la legalitat burgesa amb totes les conseqüències. Aquí, les possibilitats d'arrossegar rere la iniciativa proletària un ampli sector de la petita burgesia i de connectar amb una estratègia de guerra popular independent, i ampliar-la i desenvolupar-la des de l'aprofitament de la crisi política per a la extensió de zones de Nou Poder on les masses exercissin directament la seva sobirania recentment conquerida amb la mediació de la línia del Partit, articulada i estructurada, de passar de masses desorganitzades a masses militarment organitzades, haurien estat fecundíssimes. Les possibilitats d'enllaçar aquesta república socialista catalana en formació amb un *procés* de guerra popular general a tot l'Estat serien variades i la història de la revolució proletària és pròdiga de tals exemples, començant per l'aliança entre la Rússia i la Ucraïna soviètiques durant la guerra civil revolucionària. Evidentment, un horitzó com el que descrivim, amb un proletariat revolucionari constituït com a actor polític efectiu, amb totes les implicacions ideològiques i polítiques, culturals i socials, que pressuposa, hauria suposat d'entrada un escenari totalment diferent, on, davant una amenaça revolucionària realment present, les distintes fraccions de la burgesia probablement s'haurien preocupat de no portar les seves disputes intestines fins al punt de fricció en què estan avui situades. No obstant això, ens sembla un exercici d'imaginació saludable en la perspectiva d'assenyalar quina és realment una estratègia revolucionària conseqüent i com s'ha d'entendre l'aprofitament de les crisis de tot tipus que jalonen, i

jalonaran, el curs de l'imperialisme per a l'extensió i desenvolupament del moviment revolucionari, enllaçant amb la millor de la nostra tradició¹³, sepultada per dècades de grisenc domini de l'estretor economicista del revisionisme.

La mera enunciació d'aquest escenari i la distància entre ell i allò que els nostres rutinaris revisionistes, alguns dels quals ja es consideren inconfessadament el Partit, han encertat a disposar amb motiu d'aquesta ocasió, és una evidència eloqüent de la distància que separa les possibilitats objectives que ens brinda el desenvolupament del capitalisme decadent del punt on ha situat al moviment comunista el llarg domini d'aquestes gents. És, a més, una nova acta d'acusació contra el seu estèril i monocrom "treball quotidià en les feines i a peu de carrer", incapaç d'*acumular cap força* que pugui ser utilitzada en escenaris de crisi política tan prometedors, fins i tot des de la vella perspectiva de la revolució com a *desbordament espontani*. Pitjor encara, els seus aclucalls sindicalistes els han impedit inclús d'intuir si hi havia cap possibilitat d'actuació, més enllà de la denúncia de la burgesia de la nació oprimida i el seu desvetllament per evitar que algun membre de les seves reduïdes comitives s'allunyés del seguici que formen en la rereguarda de l'aristocràcia obrera.

No obstant això, malgrat la distància que encara ens separa d'aquesta mena d'escenaris, i del pacient treball de reconstitució ideològica i política que encara hem d'acomplir per travessar aquest llarg tram, aquesta divisió del *Procés* que assenyalem, així com la inseqüència del democratisme de la petita burgesia independentista, sí que ens permet als comunistes revolucionaris d'intervenir en la crisi política amb un posicionament d'indubtable suport a l'aspecte progressiu de tot moviment nacional contra l'opressió política i a l'inalienable dret d'autodeterminació de la nació catalana, al mateix temps que ens desmarquem de portar aquest suport fins a la subordinació a la seva estratègia de mercadeig amb la voluntat popular. Per això, i per totes les raons que hem exposat, **cridem el proletariat català a votar SÍ-SÍ** i a exigir que el que surti de les urnes el dia 9 sigui imperativament executat per les forces que es pronuncien per la democràcia, així com denunciem l'estratègia general, de negoci i transacció, amb què les forces burgeses catalanes han restringit l'exercici d'autodeterminació del poble català i **cridem al boicot de les futures eleccions catalanes, siguin anticipades plebiscitàries o no**. Amb això neguem al conjunt del bloc dominant i a les distintes faccions de la burgesia que intervenen

¹³La revolució socialista pot esclatar no només amb motiu d'una gran vaga, o d'una manifestació de carrer, o d'un motí d'afamats, o d'una sublevació militar, o d'una insurrecció colonial, sinó també amb motiu de qualsevol crisi política, com el cas Dreyfus, o l'incident de Saverne, o d'un referèndum entorn de la separació d'una nació oprimida, etc." LENIN: *O.E.*, t. V, p. 352. Tot i que la formulació del gran Lenin encara es situa, com no podia ser d'altra manera, als confins del vell paradigma d'Octubre, centrant el pes en l'*esclat* espontani, l'important és captar el seu esperit, la possibilitat del proletariat revolucionari, factor conseqüent de progrés, d'explotar les múltiples fallades i escenaris de fricció de tota mena (no només, ni tan sols principalment, econòmics o vaguístics) a què està abocat el decadent imperialisme per impulsar la revolució. Com es veu, la LR no menysprea el factor espontani de desenvolupament social, sinó que, en coherència amb l'experiència històrica de la revolució proletària, exigeix l'existència prèvia d'un subjecte constituït des de bases independents, el Partit Comunista, que pugui pressionar sistemàticament, segons un pla general autònom, sobre les múltiples erupcions i esquerdes que s'obren i s'obriran al cos social, aprofitant-les per al desenvolupament i l'extensió de la revolució, en comptes de ser arrossegat i absorbit per elles. És a dir, l'esclat i la crisi no és l'**origen** de la revolució, que és prèvia i conscient (ja que l'escenari és de crisi històrica general i també de maduresa històrica del subjecte revolucionari), sinó que és **palanca** de la seva ampliació i desenvolupament.

al voltant del *Procés*. Ens oposem a la reacció centralista i a l'espanyolisme, cosa que no pot dir la majoria del revisionisme, i neguem l'estratègia que han acabat imposant les forces burgeses nacionalistes hegemòniques que estan determinant el curs del *Procés*.

D'aquesta manera, com diem, ens mantenim fermament compromesos amb els drets nacionals del poble català i ens situem amb l'única solució, en les circumstàncies actuals, conseqüent i radical, la que menys contemplacions tindria amb l'*statu quo* polític, del problema nacional, de l'opressió política de la nació catalana per l'espanyola. Avui, que no hi ha cap moviment revolucionari que pugui subordinar aquesta lluita nacional a una estratègia revolucionària proletària general, en la línia d'allò que hem prefigurats, no hi ha cap motiu raonable perquè els comunistes regategem el nostre suport a la tan anhelada per tants catalans independència de la seva pàtria. Ja hem denunciat tots els arguments pseudo-marxistes que al·ludeixen al caràcter indubtablement burgès d'un virtual Estat català independent, que ignoren el veritable contingut de l'autodeterminació com a dret a la independència **política**, i que en realitat deixen entreveure un xovinisme de gran-nació a penes dissimulat. La independència política no alliberarà els catalans de les urpes del capital financer, és cert, com no és menys cert que tampoc els alliberarà la permanència i la unitat de l'actual Estat burgès espanyol. Sí que els alliberaria, almenys, de l'opressió política nacional i deixaria la seva burgesia nacionalista amb un element menys (no es tracta d'un mer *argument* demagògic, sinó que l'opressió nacional és un fet cert) amb el qual pugui canalitzar el malestar social, i facilitaria la dissociació de classes i la implementació de la lluita de classes. A l'Estat espanyol podria ser un cop per la reacció que s'alimenta d'aquesta opressió i embruteix les masses amb l'acceptació dels privilegis nacionals, amb la condició que derrotem el revisionisme, que serveix de corretja de transmissió d'aquesta complaença i minimitza, com hem vist, el caràcter de l'Estat espanyol com a presó de nacions. Aquesta és l'única manera justa d'evitar que l'inalienable dret a la independència de Catalunya, si es realitzés, desemboqués en una ruptura *a la iugoslava* i no es faci, com seria desitjable, de la, en paraules de Lenin, "manera noruega". Per fer-ho, és imprescindible també que els demòcrates catalans impedeixin el creixement i predomini de les tendències xovínistes i exclusivistes inherents a tot nacionalisme, també al de nació oprimida, que no es virginal en el seu afany de privilegis. Per realitzar-ho, disposaran del suport dels comunistes, que no es prestaran en cap cas a una campanya d'*homogeneïtzació nacional* coercitiva, imposada des de dalt, en la línia d'aquella *dictadura de la llengua*, que proposen alguns nacionalistes camuflats de *vermell*, que hem denunciat al principi d'aquest escrit.

Tanmateix, hem d'assenyalar que el nostre suport actual a la independència nacional de Catalunya, com a forma de solució del problema nacional i materialització concreta del dret d'autodeterminació de les nacions, emana de les circumstàncies concretes a què ens hem referit i **no és absolut i intemporal**. Si aquestes circumstàncies canviessin, com per exemple amb la constitució d'un moviment revolucionari del proletariat que ocupi la centralitat de l'escenari de la lluita de classes, i relegui la qüestió nacional d'aquesta posició que ocupa actualment, caldria replantejar-se aquest posicionament en funció de la correlació entre el moviment proletari revolucionari d'alliberament general i el moviment burgès d'alliberament de la nació oprimida. Mentrestant, no ens correspon als comunistes de fer d'apagafocs de la crisi política de l'Estat espanyol, sinó de preparar el veritable incendi

que el consumirà des dels fonaments.

En aquest sentit, insistim que el suport actual a la independència no ens fa sotmetre'ns als estrets marcs nacionals on li agradaria enclaustrar-nos a la burgesia nacionalista. Els proletaris conscients tenim **tasques pròpies i independents** a les quals ens encomanem com a funció principal, com ho són la reconstitució ideològica i política del comunisme. Només a partir d'aquí, podrem avançar de nou decididament cap a l'eradicació de totes les xacres que suposa el capitalisme i cap a la superació conseqüent de totes les limitacions que aquest imposa al desenvolupament integral del gènere humà. Per això la labor de l'avantguarda és continuar amb aquesta labor de reconstitució, unint-se immediatament en organitzacions internacionals úniques per a la seva consecució. **Mentre la unitat de l'Estat espanyol continuï vigent, i amb ella l'aliança internacional de la burgesia sobre la qual es sosté, l'obligació dels proletaris d'avançada és romandre i perseverar en la unitat orgànica internacional per a l'impuls de les tasques de desenvolupament revolucionari de la nostra classe.** L'exemple dels nostres camarades de Catalunya¹⁴ ens encoratja i, independentment de les fronteres que mentrestant es puguin erigir, ens assenyala un horitzó de fraternitat internacional i l'única veritable solució del problema nacional, que és, com ho assenyalava Lenin, la seva superació des de la unió dels proletaris de tots els països.

**Per la llibertat nacional de Catalunya! Visca Catalunya
lliure!**

Sense autodeterminació no hi ha democràcia!

Per la unitat internacionalista del proletariat!

Proletaris de tots els països, uniu-vos!

Per la reconstitució ideològica i política del comunisme!

***Moviment Anti-Imperialista
Novembre de 2014***

¹⁴Es tracta de *Balanç i Revolució*, el més recent col·lectiu que ha sorgit fins avui per la reconstitució del comunisme i que realitza des de la nació oprimida una crida a la unitat internacional del proletariat: <https://balancirevolucio.wordpress.com/2014/11/03/parany-del-nacionalisme/> Tot i que no es pronuncien per la independència i criden a la participació del proletariat i la llibertat de vot el 9-N, complementat molt encertadament amb la crida al boicot de les pròximes eleccions catalanes, entenem que aquest és un posicionament més just si és realitzat des de la nació oprimida i que s'atén a l'esperit leninista de divisió internacionalista del treball que hem ressenyat més amunt.